

2.3. Οικονομικές και τεχνικές πτυχές

2.3.1. Παρά το γεγονός ότι μπορούν να δικαιολογηθούν πιο υψηλές μέγιστες τιμές, οι τιμές των 18 και 11,5 τόννων επιτρέπουν την κατασκευή οχημάτων ικανοποιητικών από κάθε άποψη, ειδικότερα από την πλευρά του κόστους των οχημάτων και της ασφάλειας που προκύπτει από την κατανομή των φορτίων μεταξύ των δύο αξόνων.

2.3.2. Απ' αυτά τα βασικά οχήματα μπορούν να προκύψουν χωρίς σημαντικές τροποποιήσεις οι τύποι του μεμονωμένου οχήματος έλξης ή του φέροντος οχήματος-ελκυστήρα.

2.3.3. Στις χώρες στις οποίες τα όρια ήταν ως τώρα χαμηλότερα (Γερμανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο) και στο μέτρο κατά το οποίο τα εν λόγω οχήματα είναι σύγχρονης αντίληψης, οι επιπτώσεις των νέων ορίων στην φθορά του οδικού δικτύου θα είναι ασήμαντες.

2.3.4. Εκτός από τις περιπτώσεις που οι νέες προτεινόμενες αξίες επιφέρουν αύξηση του ωφέλιμου φορτίου, η Επιτροπή θα μπορούσε να επιχειρήσει να υπολογίσει αριθμητικά τις οικονομικές συνέπειες για τους μεταφορείς των χωρών που επιτρέπουν πιο υψηλές τιμές όσον αφορά το μέγιστο βάρος (Βέλγιο, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία· η Δανία και η Ιταλία επιτρέπουν τιμές 18 τόννων).

2.4. Ασφάλεια, οικονομικές πτυχές και περιβάλλον

2.4.1. Λόγω έλλειψης αντικειμενικών στοιχείων εκτίμησης, είναι λογικό να υποστηριχθεί ότι οι συνέπειες αυτής της πρότασης στις μεταφορές και στην οδική ασφάλεια θα είναι συνολικά ουδέτερες. Το ίδιο ισχύει για τις κοινωνικές πτυχές λόγω του χαρακτήρα των μεταφορών που πραγματοποιούνται με τα εν λόγω οχήματα.

Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 1988.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την IVη Σύμβαση ΕΚ/Αφρική, Καραϊβικοί και Ειρηνικός (ΑΚΕ)

(88/C 208/17)

Στις 23 Φεβρουαρίου 1988, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20, παράγραφος 4, του Εσωτερικού Κανονισμού να καταρτίσει γνωμοδότηση για την IVη Σύμβαση ΕΚ/ΑΚΕ.

Το τμήμα εξωτερικών σχέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των εργασιών της ΟΚΕ σχετικά με το θέμα, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 20 Μαΐου 1988 (εισηγητής: ο κ. Delhomenie).

Κατά τη 256η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 3ης Ιουνίου 1988) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με πλειοψηφία, 2 ψήφους κατά και 4 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η ΟΚΕ με τη νέα αυτή γνωμοδότηση που αναφέρεται στη συνεργασία μεταξύ των χωρών ΑΚΕ και της Κοινότητας, επιθυμεί να επαναβεβαιώσει το ενδιαφέρον της και τη σημασία που αποδίδει σ' αυτόν τον τομέα, τόσο ως προς το περιεχόμενο της Σύμβασης όσο και ως προς την εφαρμογή της.

1.2. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η κατάσταση στις περισσότερες χώρες ΑΚΕ συνεχίζει να επιδεινώνεται. Το πρόβλημα του χρέους, η πτώση των τιμών των πρώτων υλών, η διεθνής νομισματική αστάθεια, οι ασθενείς ρυθμοί ανάπτυξης κατά

κάτοικο στις χώρες ΑΚΕ και στα πλαίσια της διεθνούς οικονομίας, έχουν δημιουργήσει μία κρίση τόσο στο οικονομικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο σε πολλές χώρες ΑΚΕ. Η κρίση αυτή θα είναι μακροχρόνια διότι οι βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές δεν είναι αρκετά ευνοϊκές. Ακόμη η εξάντληση των φυσικών πόρων και η σημαντική αύξηση του πληθυσμού θα επηρεάσουν δυσμενώς την ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

1.3. Η ΟΚΕ κρίνει ότι στη μελλοντική Σύμβαση θα πρέπει να ληφθεί υπόψη αυτή η εξέλιξη και να προβλεφθούν διατάξεις και επαρκή χρηματοδοτικά μέσα που να συνδυασθούν

με τις απαραίτητες προσπάθειες οικονομικής ανάπτυξης και εξυγίανσης των χωρών ΑΚΕ στα πλαίσια του σεβασμού του διαλόγου, της συμβατικής ευθύνης και της αυτοδύναμης μακροπρόθεσμα ανάπτυξης που αποτελούν τις βάσεις συνεργασίας μεταξύ ισότιμων εταίρων.

1.4. Η ΟΚΕ συνεχίζει να υποστηρίζει τις κύριες κατευθύνσεις της Λομέ III, όπως η προτεραιότητα του γεωργικού τομέα, η περιφερειακή συνεργασία, η σημασία του ιδιωτικού τομέα και των κοινωνικοπολιτιστικών πτυχών, η αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων. Εντούτοις, λαμβανομένης υπόψη της υπάρχουσας εμπειρίας, ορισμένες διατάξεις θα πρέπει να βελτιωθούν καθώς και να προβλεφθούν νέες διατάξεις.

1.5. Στην παρούσα γνωμοδότηση, η ΟΚΕ δεν προτίθεται να πραγματοποιήσει ένα προσωρινό απολογισμό της Λομέ III, για την οποία δεν διαθέτει παρά αποσπασματικές πληροφορίες. Επιφυλάσσεται όμως να προβεί σε αξιολόγηση σε ματαγενέστερο στάδιο σχετικά με το ένα ή το άλλο σημείο, ιδιαίτερα όσον αφορά τις προτεραιότητες όπως το έχει ήδη κάνει στο παρελθόν⁽¹⁾. Η ΟΚΕ επιθυμεί να ενημερώνεται τακτικά για την πορεία και το περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων.

Η ΟΚΕ δεν προτίθεται να εκδώσει μία γνωμοδότηση για το σύνολο των κατευθύνσεων της μελλοντικής Σύμβασης, κρίνει όμως απαραίτητο να υπενθυμίσει τις βασικές θέσεις και τα αιτήματά της στηριζόμενη σε προηγούμενες εργασίες της και κυρίως στη συμβολή των πρόσφατων ετήσιων συναντήσεων των εκπροσώπων των κοινωνικοοικονομικών κύκλων ΕΟΚ/ΑΚΕ⁽²⁾. Προτίθεται ακόμη να εκθέσει τα νέα σημεία που επιθυμεί να συμπεριληφθούν στη μελλοντική Σύμβαση.

1.6. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι έχει ήδη ταχθεί υπέρ της αύξησης της διάρκειας της Σύμβασης Λομέ διαμέσου σαφών διατάξεων όσον αφορά τα πρωτόκολλα εκτέλεσης και υπέρ της δυνατότητας αναθεώρησης κατά την πορεία ορισμένων διατάξεων εφαρμογής, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ανταπόκρισης σε πρωτοβουλίες ή ανάγκες που παρουσιάζουν ορισμένες χώρες ή ομάδες χωρών⁽³⁾.

2. Η ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα

2.1. Το άρθρο 62 της 3ης Σύμβασης Λομέ που ορίζει τους κανόνες της βιομηχανικής συνεργασίας δεν αναφέρεται παρά σε προγράμματα, σχέδια και δράσεις, που παρουσιάζονται με την πρωτοβουλία ή με τη συγκατάθεση των κρατών ΑΚΕ.

Δεν προβλέπει καμιά διάταξη υποστήριξης του ιδιωτικού τομέα που ασκεί στα κράτη αυτά βιομηχανικές δραστηριότητες.

Μόνο το άρθρο 67 αποβλέπει με ασαφείς όρους στη συμβολή της Κοινότητας στην ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, ιδίως στην ενθάρρυνση των κοινών επιχειρήσεων.

2.2. Η προσεχής Σύμβαση θα πρέπει να αποτελέσει την ευκαιρία για την υπογράμμιση της σημασίας της ύπαρξης των τοπικών επιχειρηματιών και να επιτρέψει σ' αυτούς να διευρύνουν τις ικανότητες και τις πρωτοβουλίες τους. Πράγματι, είναι πολύ σημαντικό, να στηριχθεί η εκβιομηχάνιση σε σχέδια, ακόμη και περιορισμένα των εγχώριων ιδιωτικών εταιριών, που υποστηρίζονται από χρηματο-οικονομικά ιδρύματα ικανά να διοχετεύσουν την αποταμίευση προς παραγωγικές επενδύσεις.

Άλλωστε, η πραγματοποιούμενη ιδιωτικοποίηση πολλών δημόσιων επιχειρήσεων στις χώρες ΑΚΕ είναι σε θέση να αναπτύξει σε τοπικό επίπεδο σύστημα συμμετοχής του προσωπικού στις μετοχές των επιχειρήσεων και να ενθαρρύνει μια νέα κατηγορία επιχειρηματιών.

2.3. Η ανάπτυξη και διαφοροποίηση ενός τοπικού βιομηχανικού ιστού που δημιουργεί θέσεις απασχόλησης, μπορεί να ευνοήσει τη δημιουργία ενός κλίματος εμπιστοσύνης το οποίο θα επιτρέψει να αυξηθούν οι επενδύσεις από το εξωτερικό.

2.4. Η έννοια του ιδιωτικού φορέα θα πρέπει να επεκταθεί στους συνεταιρισμούς. Αυτοί θα μπορούσαν στο εξής να λειτουργούν ως κοινές επιχειρήσεις καθώς και ως σύμβουλοι και φορείς διαχείρισης. Μπορούν να ενεργήσουν σ' όλους τους τομείς δραστηριότητας: οργανωμένους ή άτυπους, αγροτικούς ή αστικούς, στην παραγωγή, τη διοίκηση, την εμπορία ή τον πιστωτικό τομέα. Οι συνεταιρισμοί θα μπορούσαν να εξεύρουν ελαστικές λύσεις προσαρμοσμένες στην κατά τόπους πραγματικότητα που να επιτρέπουν τη συμμετοχή των πληθυσμών, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την απόκτηση επαρκών εισοδημάτων και κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης.

2.5. Για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να διαδραματίσουν το ρόλο που τους έχει ταχθεί στην οικονομία των χωρών ΑΚΕ, πρέπει:

- να αναπτυχθεί μία βασική υποδομή όχι μόνο όσον αφορά τα οδικά δίκτυα, τους σιδηρόδρομους, την ύδρευση, τις επικοινωνίες ... αλλά και ένα κατάλληλο πιστωτικό και τραπεζικό σύστημα,
- να διευρυνθούν οι τοπικές, περιφερειακές και διεθνείς αγορές,
- να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό κλίμα για τους επενδυτές και ειδικότερα για τις ιδιωτικές επενδύσεις,
- να εξασφαλισθεί επαρκής νομική προστασία των προσώπων και αγαθών,
- να εξασφαλισθεί ικανοποιητική υποδοχή των εμπειρογνομόνων και επιχειρηματικών στελεχών,
- να συσταθούν επενδυτικοί οργανισμοί στις χώρες ΑΚΕ για την υποδοχή και ενημέρωση των ξένων επενδυτών,
- να ενθαρρυνθεί η επικράτηση πνεύματος συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΟΚΕ της 27ης Μαΐου 1981. Εισηγητική έκθεση της ΟΚΕ της 15ης Φεβρουαρίου 1983 και γνωμοδότηση της ΟΚΕ της 23ης Φεβρουαρίου 1983.

⁽²⁾ Πρακτικά των ετήσιων συναντήσεων των εκπροσώπων των οικονομικών και κοινωνικών κύκλων ΑΚΕ/ΕΟΚ του 1985, 1986 και 1987.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της ΟΚΕ για τον καθορισμό των νέων κατευθύνσεων για τη διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών ΑΚΕ και της Κοινότητας (23 Φεβρουαρίου 1983, ΕΕ αριθ. C 90 της 5. 4. 1983).

2.6. Η ΟΚΕ διαπιστώνει μια δυσαναλογία μεταξύ του περιεχομένου της Σύμβασης και των υλοποιήσεων που επήλθαν.

Είχε προβλεφθεί (άρθρο 241), με στόχο την επέκταση των άμεσα παραγωγικών επενδύσεων, να διεξαχθούν κοινές μελέτες: αναφορικά, αφενός, με τα μέτρα που απαιτούνται για τη διευκόλυνση και αύξηση της ροής των ιδιωτικών κεφαλαίων και, αφετέρου, τα εμπόδια οικονομικού, τεχνικού και θεσμικού χαρακτήρα που ανακόπτουν την ανάπτυξη.

Έχουν υποβληθεί μελέτες στην Επιτροπή, αλλά, επειδή πραγματοποιήθηκαν χωρίς επαρκή παρέμβαση των ιδιωτικών φορέων, αποτελούν κυρίως εκθέσεις που αναφέρονται στις δυσχέρειες και δεν διατυπώνουν συγκεκριμένες και εποικοδομητικές προτάσεις.

Είναι λυπηρό, εξάλλου, το γεγονός ότι το κοινό σύστημα ΑΚΕ/ΕΟΚ συμπληρωματικής ασφάλειας και εγγύησης των εθνικών συστημάτων, η μελέτη των οποίων προβλέπεται στο άρθρο 244, δεν έτυχε επεξεργασίας ως τώρα.

Πράγματι, η διαδικασία της πολυμερούς συμφωνίας εγγύησης επενδύσεων (MIGA), που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ανοίγει νέες προοπτικές με την καθιέρωση μιας εγγύησης σε διεθνές επίπεδο, και οι χώρες ΑΚΕ, όπως και εκείνες της ΕΟΚ, είναι σε θέση να επωφεληθούν από αυτό. Εντούτοις, δεδομένων των μεγάλων και διάφορων κινδύνων που προκύπτουν, είναι δυνατό να αποδειχθούν χρήσιμες και ικανές να προωθήσουν την ανάπτυξη των επενδύσεων, συμπληρωματικές εγγυήσεις, επιπλέον εκείνων που προσφέρονται από τα υπάρχοντα εθνικά συστήματα και διαφορετικές από εκείνες που παρέχονται από το MIGA. Επίσης είναι πάντοτε σκόπιμο να εξετάσουν οι εμπειρογνώμονες των ΑΚΕ/ΕΟΚ το περιεχόμενο που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 244.

2.7. Η προσέλκυση χρηματοδοτικών πόρων

Η εισροή κεφαλαίων του εξωτερικού μακροπρόθεσμα και η στήριξη της αποταμίευσης και των τραπεζών αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη.

2.7.1. Είναι απαραίτητο όπως η ΕΟΚ και οι χώρες ΑΚΕ καταβάλουν κοινή προσπάθεια για τη δημιουργία νέων οργάνων που να μπορούν να διοχετεύουν την αποταμίευση προς παραγωγικές επενδύσεις.

2.7.2. Η σύγχυση που υπάρχει μεταξύ του ρόλου των εμπορικών και αναπτυξιακών τραπεζών στις χώρες ΑΚΕ δημιουργεί σοβαρές δυσκολίες.

2.7.3. Οι αναπτυξιακές τράπεζες που ενδιαφέρονται για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη θα πρέπει να μπορούν να εξασφαλίζουν σταθερούς πόρους μακροπρόθεσμα καθώς και υψηλό επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης.

2.7.4. Θα πρέπει να είναι σε θέση να διαθέτουν μέσα επαναχρηματοδότησης από οργανισμούς όπως η Αφρικανική Τράπεζα για την Ανάπτυξη, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και οι περιφερειακές τράπεζες.

2.7.5. Το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα θα πρέπει να συμβάλει περισσότερο στην ενίσχυση των τοπικών εμπορικών τραπεζών των χωρών ΑΚΕ. Οι τελευταίες θα είναι υπεύθυνες

για τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα. Οι κοινές επιχειρήσεις θα αποτελούσαν το περισσότερο αποτελεσματικό μέσο για να ενισχυθεί η δράση του τοπικού τραπεζικού τομέα.

2.7.6. Η ΟΚΕ ζητά να αξιολογηθεί η δράση του Κέντρου Βιομηχανικής Ανάπτυξης και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και, εφόσον χρειάζεται, να προσαρμοσθούν οι στόχοι και τα χρηματοδοτικά τους μέσα ώστε να συμβάλλουν πιο αποτελεσματικά στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στις χώρες ΑΚΕ.

Επαναλαμβάνει το αίτημά της να συνδεθεί στενότερα με τις εργασίες του Κέντρου Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

2.8. Η αξιοποίηση των τοπικών ανθρώπινων πόρων

2.8.1. Θα πρέπει να τεθεί στη διάθεση όλων των τομέων δραστηριότητας μία υπηρεσία τεχνικών γνώσεων, ιδίως όσον αφορά τις πρωτοβουλίες κατάρτισης, την υγιεινή και ασφάλεια στον τόπο της εργασίας και την υγεία.

2.8.2. Η κατάρτιση των εργατών του βιομηχανικού τομέα ώστε να αποκτήσουν τις ικανότητες που απαιτούνται για να μπορέσουν να λειτουργήσουν οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να αποτελεί μία από τις κύριες μέριμνες της νέας Σύμβασης. Η ανάγκη αυτή γίνεται επιτακτικότερη δεδομένου ότι η νέα αυτή Σύμβαση θα πρέπει να τονίζει τη σημασία της συντήρησης η οποία επιτρέπει τη μεγιστοποίηση της απόδοσης του εξοπλισμού με την εφαρμογή ορθολογικών μεθόδων και με ελάχιστο κόστος, από την έναρξη του έργου έως το στάδιο εκμετάλλευσης της εγκατάστασης.

2.8.3. Η ΟΚΕ ζητά όπως η οικονομική και τεχνική συνεργασία εφαρμόζεται αποτελεσματικά για την υποστήριξη των ιδιωτικών πρωτοβουλιών και όπως οι πρωτοβουλίες αυτές στις χώρες ΑΚΕ, οι οποίες ενδεχομένως υποστηρίζονται από Ευρωπαίους ομολόγους, μπορέσουν να επωφεληθούν από περισσότερο ευέλικτες μορφές χρηματοδοτικής και τεχνικής υποστήριξης στα πλαίσια των γενικών αρχών της Σύμβασης.

2.9. Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα πρέπει να υποστηρίζουν τη Διακήρυξη αρχής για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική που έχει διατυπωθεί στα πλαίσια της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Οι κυβερνήσεις καλούνται να επικυρώσουν και εφαρμόσουν τις συμβάσεις για το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και τους ελάχιστους κοινωνικούς κανόνες που πρέπει να τηρούνται· αυτό ισχύει και σχετικά με την εργασία των παιδιών.

2.10. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει την προσήλωσή της στη συμβολή των ιδιωτικών επενδύσεων, στις οικονομικές και κοινωνικές προτεραιότητες συμπεριλαμβανομένου του τομέα του περιβάλλοντος των χωρών ΑΚΕ. Μια πληρέστερη ενημέρωση θα πρέπει να συμβάλει στην καλύτερη ενσωμάτωσή τους στα βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα.

3. Ο ρόλος των οικονομικών και κοινωνικών κύκλων ΑΚΕ/ΕΟΚ

3.1. Παρά τη θετική εξέλιξη όσον αφορά την ενεργό συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών κύκλων τόσο στα

κράτη ΑΚΕ όσο και εκ μέρους της Επιτροπής και του Συμβουλίου, η ΟΚΕ κρίνει ότι η συμμετοχή αυτή στους διάφορους τομείς που καλύπτει η παρούσα Σύμβαση Λομέ παραμένει ανεπαρκής.

3.2. Εντούτοις, η ανάγκη για ευρύτερη συμμετοχή θα αποδειχθεί ακόμη πιο απαραίτητη δεδομένου ότι η διαδικασία για την οικονομική εξυγίανση που έχει τεθεί σε εφαρμογή έχει σημαντικές επιπτώσεις στο σύνολο του πληθυσμού, και προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή όλων των οικονομικών και κοινωνικών τομέων.

Αύτη η αυξημένη συμμετοχή θα πρέπει να διαμορφωθεί με τρεις τρόπους:

3.2.1. Μεγαλύτερη ενημέρωση και περισσότερες διαβουλεύσεις με τους οικονομικούς και κοινωνικούς κύκλους συμπεριλαμβανομένων των γεωργών

Ενεργοποίηση επαφών των επαγγελματικών ομάδων με τις αρχές ΑΚΕ που έχουν αναλάβει την εφαρμογή των προγραμμάτων συνεργασίας με τις αντιπροσωπίες της Επιτροπής και τις υπηρεσίες της στις Βρυξέλλες.

Η ΟΚΕ ζητά να πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους εκπροσώπους των οικονομικών και κοινωνικών κύκλων των εν λόγω χωρών ήδη κατά την κατάρτιση των ενδεικτικών εθνικών προγραμμάτων. Θα πρέπει επίσης να συμμετέχουν ενεργά στις εργασίες για τον προσδιορισμό, την εκτέλεση, την επίβλεψη και αξιολόγηση των προγραμμάτων, και των σχεδίων που προκύπτουν από τον ενδεικτικό προγραμματισμό.

Οι οικονομικοί και κοινωνικοί κύκλοι παραπονούνται ότι έχουν ελλείψεις πληροφορίες για τα προγράμματα και σχέδια. Κατά συνέπεια αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην προσπάθεια να προσδιορίσουν τους ενδεχόμενους εταίρους τους στις χώρες ΑΚΕ.

Για να βελτιωθεί η αμοιβαία ενημέρωση και να υπάρξει αποτελεσματική συμμετοχή των κοινωνικο-επαγγελματικών οργανώσεων, η ΟΚΕ επιμένει στην ανάγκη να οργανώνουν οι αντιπροσωπίες της Κοινότητας στις χώρες ΑΚΕ τακτικές ενημερωτικές συνεδριάσεις για όλες τις επαγγελματικές οργανώσεις και να παρέχουν στις επαγγελματικές οργανώσεις της ΕΟΚ και των κρατών ΑΚΕ επαρκείς πληροφορίες για τις προτεραιότητες των ενδεικτικών προγραμμάτων.

3.2.2. Άμεση συμμετοχή στα σχέδια

Είναι κοινώς αποδεκτή η σημασία της ενεργού συμμετοχής του πληθυσμού και των ομάδων στα αναπτυξιακά σχέδια. Τα έργα μικρής κλίμακας αποτελούν ένα από τα καταλληλότερα μέσα, άλλωστε η αυξανόμενη χρήση τους το αποδεικνύει. Στα πλαίσια αυτά θα ήταν επιθυμητή η μεγαλύτερη συμμετοχή των επαγγελματικών οργανώσεων, των τοπικών ομάδων, των τοπικών αρχών και συνεταιρισμών, σε συνδυασμό με την εργασία των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Παράλληλα με τη συνεργασία σε επίσημο επίπεδο, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικά χρηματοδοτικά κανάλια, όπως ήδη συμβαίνει με τις ευρωπαϊκές μη κυβερνητικές οργανώσεις ώστε να καλυφθούν με όσο το δυνατό ευρύτερο και ευέλικτο τρόπο οι πολυάριθμες πρωτοβουλίες των μη κυβερνητικών κύκλων.

Εξάλλου, οι οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τα κοινωνικο-οικονομικά συμφέροντα της ΕΟΚ, θα μπορούσαν μεταξύ άλλων:

- να συμβάλουν στην ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των οργανώσεων στη χώρα προέλευσης και τη χώρα υποδοχής στο επίπεδο της ίδιας της επιχείρησης ώστε να συνεισφέρουν στις προσπάθειες οργάνωσης,
- να βοηθήσουν στην κατάρτιση των μελών των ομολόγων οργανώσεων των χωρών ΑΚΕ για να υποστηρίξουν ένα σύνολο οργανωτικών δραστηριοτήτων, κυρίως όσον αφορά τη διοίκηση, την επιτόπου κατάρτιση, τις πτυχές ασφάλειας και υγείας, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις,
- να συμβάλουν στη δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης,
- να διευκολύνουν την οργάνωση των χωρικών, των τεχνικών, των διάφορων ομάδων στους μη οργανωμένους αστικούς και αγροτικούς τομείς.

Από τη μεριά τους, οι συνεταιριστικές οργανώσεις και ειδικότερα οι οργανώσεις του γεωργικού και πιστωτικού τομέα, θα μπορούσαν να παράσχουν μία ιδιαίτερα ευεργετική υποστήριξη στους εταίρους των χωρών ΑΚΕ.

3.2.3. Μεγαλύτερη συμμετοχή των οργάνων

Οι ετήσιες συναντήσεις μεταξύ των εκπροσώπων των κοινωνικο-οικονομικών κύκλων της ΕΟΚ και των χωρών ΑΚΕ έχουν, με την πάροδο των χρόνων, διαρθρωθεί με ικανοποιητικό τρόπο. Η ΟΚΕ επιμένει ότι πρέπει να διατίθενται επαρκείς χρηματοδοτικοί και ανθρώπινοι πόροι γι' αυτές τις συνεδριάσεις. Επίσης ζητά να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι αποφάσεις της ετήσιας Συνέλευσης διότι πιστεύει ότι θα πρέπει να οδηγούν σε αποτελέσματα σύμφωνα με τους διακηρυγμένους στόχους της Σύμβασης.

Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η ομάδα επαφών μπόρεσε να συνεδριάσει για πρώτη φορά κατά την ισομερή σύνοδο της Λομέ. Επιμένει ότι η συνάντηση της ομάδας επαφών με το Συμβούλιο Υπουργών πρέπει να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατό.

4. Υπερχρέωση και πρώτες ύλες

4.1. Η υπερχρέωση των χωρών ΑΚΕ έχει καταστεί δυσβάστακτη (112,5 δισεκατομμύρια δολάρια από τα οποία 102 για τις αφρικανικές χώρες νοτίως της Σαχάρας). Η εξυπηρέτηση του χρέους σε πραγματικές πληρωμές κατά το 1986 αντιπροσώπευε κατά μέσο όρο το 22 % των εξαγωγών ΑΚΕ. Οι προβολές για την περίοδο 1986-1990 για τις περισσότερες χρεωμένες αφρικανικές χώρες καταδεικνύουν ότι η εξυπηρέτηση του χρέους θα υπερβαίνει το 50 % των εξαγωγών.

4.2. Παράλληλα, η πτώση στις τιμές των πρώτων υλών ήταν αντίθετη προς τις προσπάθειες των χωρών αυτών να προωθήσουν και να αυξήσουν τις εξαγωγές τους. Το σύστημα Stabex δεν θα μπορέσει να καλύψει κατά το 1987, παρά μόνο το 20 % των απωλειών. Οι μεσοπρόθεσμες προβλέψεις δεν είναι αρκετά ενθαρρυντικές ούτε για τις πρώτες ύλες ούτε για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη.

4.3. Η ΟΚΕ υιοθέτησε και διαβίβασε στα κοινοτικά όργανα μια ενημερωτική έκθεση σχετικά με το χρέος των χωρών ΑΚΕ. Χωρίς να θέλει να υπεισέλθει στις λεπτομέρειες

των προτάσεων και μέτρων που προτείνονται σ' αυτό το έγγραφο, η ΟΚΕ επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι θεωρεί αναγκαία την πραγματοποίηση ευρύτερων διαβουλεύσεων μεταξύ των διάφορων μερών.

4.4. Η ΟΚΕ συμμερίζεται την ιδέα της Επιτροπής κατά την οποία η Κοινότητα πρέπει να αναλάβει μεγαλύτερες υποχρεώσεις όσον αφορά τη στήριξη των χωρών ΑΚΕ οι οποίες προβαίνουν, σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Αυτή όμως η πολιτική της διαρθρωτικής προσαρμογής δεν θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε βάρος της έννοιας της συμβατικότητας, στοιχείο σημαντικό της Σύμβασης Λομέ III.

Αυτό σημαίνει κυρίως την καταβολή επιπρόσθετης χρηματοδοτικής προσπάθειας εκ μέρους της Κοινότητας που να ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες των χωρών ΑΚΕ που διέρχονται κρίση και να είναι στο ύψος των προσπαθειών για μεταρρύθμιση.

Εξάλλου, η Κοινότητα θα πρέπει να φροντίσει ώστε να υποστηρίξει μεταρρυθμίσεις οι οποίες δε θα είναι μόνον αποτελεσματικές, αλλά και αποδεκτές από πολιτική, οικονομική και κοινωνική άποψη.

4.5. Δεδομένης της βαρύτητας και πολυπλοκότητας των προβλημάτων που πρέπει να επιλυθούν είναι απαραίτητο να καθορισθεί και να εφαρμοσθεί μία σφαιρική στρατηγική συνεργασίας για την οικονομική ανάπτυξη. Αυτή θα πρέπει να λάβει υπόψη την οικονομική κατάσταση αυτών των χωρών και το χρέος τους, συνολικό και κάθε χώρας χωριστά, έναντι των χρηματοδοτικών οργάνων των χωρών της ΕΟΚ και των δημόσιων ιδρυμάτων κάθε κράτους μέλους.

4.6. Η Επιτροπή των ΕΚ θα πρέπει να συντονίσει τις δράσεις των κρατών μελών όσον αφορά την υπερχρέωση των χωρών ΑΚΕ. Ακόμη, η Ευρώπη των δώδεκα θα ήταν δυνατό να βελτιώσει ουσιαστικά τα αποτελέσματα της δράσης της με την προϋπόθεση ότι θα ευνοήσει σε διεθνές επίπεδο τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την εξεύρεση λύσεων.

4.7. Το πρόβλημα του χρέους δεν θα μπορέσει να επιλυθεί αν δεν σημειωθεί ανάκαμψη σε διεθνές επίπεδο και αν δεν αναδιοργανωθούν οι διεθνείς αγορές πρώτων υλών κυρίως με μία καλύτερη ενσωμάτωση των χωρών ΑΚΕ. Το σύστημα για τη σταθεροποίηση των εξαγωγών (Stabex) δεν είναι σε θέση να επιλύσει από μόνο του τα προβλήματα του καθορισμού των τιμών των πρώτων υλών. Η ΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταβάλουν προσπάθειες για να επιτύχουν διεθνείς ρυθμίσεις που να εγγυώνται στους παραγωγούς σταθερές και αποδοτικές τιμές. Σχετικά, η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική προσπάθεια της Επιτροπής να επιτύχει μία συμφωνία για τον καφέ.

5. Κοινωνική και πολιτιστική συνεργασία

5.1. Η ΟΚΕ υποστήριξε ανέκαθεν ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κοινωνική και πολιτιστική διάσταση της ανάπτυξης. Αυτές οι θεμελιώδεις αρχές της συνεργασίας δεν φαίνεται να έχουν ενσωματωθεί επαρκώς στην πολιτική για την ανάπτυξη. Για να ασκηθεί μία αποτελεσματική πολιτική σ' αυτόν τον τομέα και να αποφευχθεί η υπάρχουσα σύγχυση, θα ήταν επιθυμητό να αποσυνδεθούν οι δύο όροι οι οποίοι είναι διαφορετικοί και έχουν αμφοτεροί τη σημασία τους και να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τις κοινωνικές πτυχές από τη μία πλευρά και τις πολιτιστικές πτυχές από την άλλη. Όπως

έχει προτείνει η ισομερής Συνέλευση του Ιανουαρίου 1986, μία ομάδα ad hoc η οποία να αποτελείται από μέλη της ισομερούς Συνέλευσης και των κοινωνικών εταίρων ΑΚΕ/ΕΟΚ θα πρέπει να εξετάσει τις συγκεκριμένες δυσκολίες που συνεπάγεται η εφαρμογή του κοινωνικού περιεχομένου της Σύμβασης Λομέ III.

5.2. Μια από τις πιο σημαντικές καινοτομίες της Σύμβασης Λομέ III, ήταν να δοθεί προτεραιότητα στην κατάρτιση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συνεχισθεί και να ενισχυθεί.

Η ΟΚΕ υπενθυμίζει την υποστήριξη της στην κατάρτιση και την έρευνα. Δεν μπορεί παρά να εκφράσει την ικανοποίησή της για όλα τα μέτρα που αποβλέπουν στο να αυξηθεί το εθνικό επιστημονικό δυναμικό, εξέλιξη που θα έχει θετικές επιπτώσεις σε μία τεχνολογία προσαρμοσμένη στις τοπικές ανάγκες. Σχετικά με το θέμα αυτό, προτείνει να πραγματοποιηθεί ένα ευρύ ερευνητικό πρόγραμμα στις χώρες ΑΚΕ.

Το σημερινό πλαίσιο (βλέπε εισαγωγή) έχει ως αποτέλεσμα ένα πολύ βαρύ και μερικές φορές δυσβάστακτο κοινωνικό κόστος. Κατά συνέπεια πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σ' αυτή τη διάσταση (απασχόληση, εισοδήματα, βελτιώσεις των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, εκπαίδευση, υγεία, συμμετοχή, ...). Για το σκοπό αυτό πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα με τους ενδεδειγμένους τρόπους και μέσα.

5.3. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι στο παράρτημα IX της Σύμβασης που αφορά τους διακινούμενους εργαζόμενους δεν δόθηκε η κατάλληλη συνέχεια. Η ΟΚΕ επιμένει ότι ιδίως η παράγραφος 3 αυτού του παραρτήματος που αποβλέπει στην υποστήριξη μιας προσαρμοσμένης στις τοπικές ανάγκες κατάρτισης καθώς και στο να ενισχυθεί η υλοποίηση μικρο-σχεδίων από μέρους των διακινούμενων εργαζόμενων που επιθυμούν να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους πρέπει να εφαρμοσθεί πραγματικά.

5.4. Όλα τα προγράμματα και οι αναπτυξιακές μελέτες πρέπει να παίρνουν υπόψη τις ιδιαίτερες ικανότητες και ανάγκες των γυναικών. Υπάρχει ανάγκη για αδιάκοπη δράση, σε ό,τι αφορά την κατάρτιση κυρίως. Ειδικά προγράμματα θα πρέπει να εισαχθούν για να βοηθηθεί η εξέλιξη των γυναικών κυρίως με τη δυνατότητα πρόσβασης σε δάνεια και πιστώσεις. Σε γενικές γραμμές, η ΟΚΕ εγκρίνει τα συμπεράσματα της Διεθνούς Συνδιάσκεψης του Ναϊρόμπι με την οποία έκλεισε η Δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για τη γυναίκα.

6. Χρηματοδοτικά μέσα

6.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι τα προοριζόμενα για την επόμενη Σύμβαση χρηματοδοτικά μέσα θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο μέγεθος των υπαρχόντων προβλημάτων πράγμα που συνεπάγεται τουλάχιστον τη διατήρηση της ενίσχυσης σε πραγματικές τιμές κατά κάτοικο για τους στόχους που έχουν ήδη ληφθεί υπόψη στη Λομέ III και την πρόβλεψη μιας λογικής συμπληρωματικής χρηματοδότησης για την ενίσχυση στις διαρθρωτικές προσαρμογές.

6.2. Σε κάθε περίπτωση, τόσο όσον αφορά την Κοινότητα όσο και τα κράτη μέλη που τη συγκροτούν, η ΟΚΕ εκφράζει την επιθυμία να δαπανηθεί το 0,7% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) ως ενίσχυση για την ανάπτυξη.

7. Άλλα σημεία

7.1. Η ΟΚΕ περιλαμβάνει πάντοτε στα ενδιαφέροντά της τις εμπορικές συναλλαγές. Επιθυμεί να επισύρει την προσοχή σε δύο πτυχές: την επίδραση της υλοποίησης της ενιαίας αγοράς και τις διαπραγματεύσεις της ΓΣΔΕ. Στους δύο αυτούς τομείς, των οποίων οι συνέπειες είναι ακόμη δύσκολο να εκτιμηθούν, η Κοινότητα θα πρέπει να μεριμνά ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των χωρών ΑΚΕ. Η ΟΚΕ προτίθεται να επανέλθει σ'αυτά τα σημεία σε μεταγενέστερο στάδιο.

7.2. Η ουσία όσων αναφέρθηκαν παραπάνω σχετικά με την ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα, το ρόλο των οικονομικών και κοινωνικών κύκλων, τις πρώτες ύλες, και την κοινωνική και πολιτιστική συνεργασία, αφορά σε μεγάλο βαθμό τη γεωργία και τον αγροτικό τομέα (κυρίως τη βιοτεχνία), λαμβανομένης βέβαια υπόψη της απαραίτητης προσαρμογής των μέσων στις ιδιαιτερότητες αυτών των τομέων.

7.3. Επίσης θα πρέπει να εξετασθεί διεξοδικά η ανάπτυξη των υπηρεσιών στις χώρες ΑΚΕ και η ανάγκη να συμπεριληφθούν σχετικές ειδικές διατάξεις στη μελλοντική Σύμβαση.

7.4. Η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της Λομέ ΙΙΙ. Έως τώρα τα αποτελέσματα ήταν ανεπαρκή. Το μικρό μέγεθος πολλών εθνικών αγορών, η ανάγκη διαφοροποίησης των οικονομιών και δημιουργίας συμπληρωματικών βιομηχανιών, η υποχρέωση να αναλαμβάνονται από κοινού δράσεις για την καταπολέμηση της ξηρασίας συνηγορούν για την ανάπτυξη διαλόγου και

συνεχούς συντονισμένης προσπάθειας μεταξύ των εταίρων ΑΚΕ. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι κατά την επόμενη Σύμβαση θα πρέπει να προβλεφθεί ένα κατάλληλο σύστημα οικονομικών πλεονεκτημάτων για τα σαφώς περιφερειακού χαρακτήρα έργα. Στα πλαίσια αυτά, επιθυμεί να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια υπέρ των χωρών της νότιας Αφρικής ώστε να μειωθεί η εξάρτησή τους από τη Νοτιοαφρικανική Ένωση της οποίας το σύστημα φυλετικών διακρίσεων καταδικάζει ανεπιφύλακτα και εναντίον της οποίας απαιτεί να εφαρμοσθούν αυστηρά οικονομικά μέτρα.

7.5. Η προστασία του περιβάλλοντος σ'όλες τις μορφές της, κυρίως η προστασία των δασών και η καταπολέμηση της εξάπλωσης της ερήμου, πρέπει να ενταχθεί στους διάφορους τομείς που καλύπτονται από τη Σύμβαση. Η ΟΚΕ προτείνει να πραγματοποιηθούν τουλάχιστον μελέτες για τις επιπτώσεις όλων των μεγάλων έργων. Θα πρέπει επίσης να υπάρξει μέριμνα ώστε οι περισσότεροι ρυπογόνες δραστηριότητες να μη μετακινηθούν προς τις αναπτυσσόμενες χώρες των οποίων η νομοθεσία είναι λιγότερο αναπτυγμένη.

7.6. Είναι απαραίτητο να υπάρξει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των διάφορων αναπτυξιακών δράσεων, ιδιωτικών και δημόσιων, διμερών ή πολυμερών και ιδιαίτερα μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών ώστε να αποφευχθούν οι σπατάλες σε ανθρώπινους και χρηματοδοτικούς πόρους καθώς και η επικάλυψη προσπαθειών. Από την άποψη αυτή η ΟΚΕ επιθυμεί να αποτελέσει και αυτό το θέμα αντικείμενο συζητήσεων δηλαδή σύνδεσης με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).

7.7. Τέλος, η ΟΚΕ επαναλαμβάνει τη θέση που υποστήριζε ανέκαθεν για το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Υπενθυμίζει ότι η ύπαρξη αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων στις διάφορες χώρες αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την προώθηση των προσπαθειών σ'αυτόν τον τομέα.

Βρυξέλλες, 3 Ιουνίου 1988.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής**

(Άρθρο 43, εδάφιο 4 του Εσωτερικού Κανονισμού)

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων κατά τη σύνοδο ολομέλειας απορρίφθηκε η ακόλουθη πρόταση τροπολογίας:

Σημείο 7.7.

Να συμπληρωθεί η πρώτη φράση μετά τις λέξεις «ανθρώπινων δικαιωμάτων» από τα εξής:

«και τη συμπαράστασή της στις οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές ομάδες, καθώς και στις εκκλησίες, που υπάρχουν στις διάφορες χώρες και ασκούν σημαντική επιρροή σ'αυτόν τον τομέα.»

Ψηφοφορία

Ψήφοι υπέρ: 22, ψήφοι κατά: 25, αποχές: 28.
